
Con Chó Và Người Hành Khất

Dương Tường

Fosseuse là một cô thôn nữ nghèo. Từ tấm bé cô đã phải sống bằng nghề hành khất. Chiều chiều cô ngủ nhờ tại một vựa lúa của một bà chủ quán....).

Bà chủ quán có một con chó cái, một con chó cái đẻ được một con chó con. Con chó hiền hoà như một con người, lông trắng tuyết, riêng bốn chân lại có đốm đen. Ôi chao, cho tới lúc này, tôi vẫn cứ còn nhớ tới con chó nhỏ nhoi ấy!

Hồi đó, con chó nhỏ kia là sinh vật duy nhất còn đái thương đến tôi, thỉnh thoảng còn ném cho tôi những cái nhìn thân thiện. Có miếng ăn nào ngon lành nhất, tôi để dành cho nó. Nó nhận ra tôi, và chiều chiều ra cửa đón tôi, nó không sợ hãi cảnh rách rưới tiều tụy của tôi, nó thường nhảy bám lấy tôi, liếm chân tôi. Sau nữa, trong đôi mắt nó tôi đọc thấy một cái gì đó cực kỳ tốt đẹp, cực kỳ thương cảm, khiến nhiều khi trông thấy đôi mắt nó, tôi nghĩ trong lòng:

- Có lẽ, đây là kẻ duy nhất thực sự yêu ta.

Khi mùa đông tới, nó ngủ ngay dưới chân tôi. Cứ nhìn thấy nó bị roi đòn là tôi đau khổ vô cùng. Và tôi đã luyện cho nó không la cà vào các gia đình ăn trộm những mẩu xương, nó chịu ăn chút bánh tôi đem về cho nó. Khi tôi buồn, nó đến đứng trước mặt tôi, mắt nó nhìn thẳng vào mắt tôi, tựa hồ như muốn nói cùng tôi:

- Cô Fosseuse tội nghiệp, sao cô buồn vậy?

Khi những người khách trọ ném cho tôi vài ba đồng xu, nó đi nhặt nhanh những đồng xu ấy, trong đám bụi bặm và đem về cho tôi, con chó con mới tốt bụng chứ. Và khi tôi đã có một người bạn như thế, tôi cũng thấy mình đỡ đau khổ hơn nhiều.

Ngày nào cũng vậy, tôi đều để dành vài ba xu, định bụng khi nào đủ năm chục bạc thì sẽ mua lại con chó ấy của ông chủ. Một bận, bà vợ ông chủ quán nổi điên lên vì thấy con chó quyến luyến tôi quá chừng. Xin các bạn hiểu cho rằng, con chó con kia hoàn toàn không ưa bà chủ quán đó. Những con vật như thế, chúng đánh hơi thấy tâm hồn con người, chúng nhìn thấy ngay ai là người yêu thương chúng. Khi ấy, tôi đành dùm được hai chục đồng, tôi khâu dấu trong lần gấu váy, tôi bèn nói với ông chủ:

- Thưa ông, cháu định bụng dành dụm cả năm để mua con chó nhỏ nhà ông. Nay cháu xin ông bán lại cho cháu với giá hai chục đồng. Cháu không muốn để bà nổi giận vì con chó kia, mặc dù bà chẳng quan tâm chút nào tới nó cả.

Ông chủ quán bảo tôi:

- Không đâu, con ạ, con hãy cất tiền đi, cất hai chục bạc của con đi. Cầu trời hãy giữ gìn cho ta không cảm tiền của người nghèo khổ. Con hãy giữ lấy con chó mà nuôi. Nếu bà vợ ta có rầy la quá đáng, thì con hãy tìm nơi khác mà trọ.

Vì chuyện con chó mà ông chủ quán bị bà vợ làm cho một mẻ thất điên bát đảo. Chao ơi, cứ ngỡ đâu như nhà có hỏa hoạn ấy chứ! Và, các bạn có biết, mẹ ta nghĩ ra chuyện gì không? Khi mẹ ta thấy con chó quá quyến luyến tôi, mẹ cũng biết không thể nào thu phục nổi con chó đó nữa, mẹ bèn đánh bả nó. Và con chó nhỏ tội nghiệp đã chết trong tay tôi... Chết trong lòng tôi... Tôi đã khóc nó như khóc chính con mình để ra và tôi đã chôn nó dưới gốc một cây thông cao và to...